

Popis vnitřních částí knihy

Knihy má sudé a liché, liché jsou vždy napravo.

Na ně se umísťují vydavatelské značky, patitul, titul, mezititul, úvod, začátek první kapitoly, doslov, obsah, tiráž. Na sudé stránky (levé) patří: protititul (frontispis), vydavatelské záznamy a při nedostatku místa také tiráž.

Vydavatelská značka

= signet nebo emblém

Většinou je na první stránce knihy a jedná se o značku nakladatelství, občas doplněnou o označení nebo značku edice.

První stránka knihy není obálka ani vlepěný list u knih s pevnou vazbou. Ubrožovaných vazeb (V2) se jedná o první list za obálkou. Ušitých vazeb (V8) je to až první stránka za vlepěným listem. Pokud je to nepochopitelné, vezměte do ruky libovolnou knihu a najděte první číslovanou stránku. Od ní postupujte zpátky až ke stránce číslo jedna.

Vakát

Vakát je prázdná stránka v knize. Většinou je zařazen na sudou stránku (levou), pokud má následující stránka začínat na pravé. Vakát se nečísluje. Vakát by neměl být na liché stránce knihy, s výjimkou závěrečných stran.

Patitul (zkrácený titul)

Z ochranných (aby se neponičil hlavní titul), typografických a estetických důvodů se do knih zařazuje patitul. Patitul může být spojený s vydavatelskou značkou nebo samostatně na první stránce knihy (vydavatelská značka potom chybí). Je-li na první stránce vydavatelská značka, druhá stránka bývá prázdná a patitul je až na třetí stránce – vždy by měl být na liché stránce. Patitul sázíme písmem textu knihy, případně jiným písmem, které je v textu použité. Měl by být řešen jednoduše textově.

Protititul (frontispis)

Následuje na další stránce za patitulem, na levé straně proti hlavnímu titulu. Typografy bývá nazýván frontispis. Dnes je velice časté, že protititul chybí a je nahrazen vakátem.

Hlavní titul

Titulní strana tvoří vstupní stranu do knihy, proto jsou na ni kladeny značné grafické nároky. Úpravou by měla ladit s obsahem knihy, tomu přizpůsobujeme výběr písma, ilustrace atd. Titul může být zjednodušená, většinou černobílá verze obálky knihy, nebo podobný motiv. Stránka by měla obsahovat jméno autora a název knihy.

Vydavatelský záznam

Většinou se umísťuje na následující (sudou) stranu za titul. Může obsahovat seznam spolupracovníků, kteří se na knize podíleli, uvádí vlastníky autorských práv (copyright), povinně uvádí ISBN.

Mezititul

Objevuje se v knihách, kde je sloučeno několik dílů nebo více prací (A. Jirásek, Mezi proudy. I. díl: Dvojí dvůr, II. díl: Syn Ohnivcův, III. díl: Do tří hlasů).

Mezititul by měl být sázen větším stupněm písma, než názvy kapitol, ale menším, než hlavní titul.

Obsah

Obsah by měl být na liché stránce, pokud je delší, měl by na liché stránce začínat. U beletrie se zařazuje na konec knihy před tiráž, u odborné knihy na začátek za předmluvu (pokud existuje) a před úvod.

Tiráž

Tiráž se umísťuje na konec knihy zpravidla na lichou stránku, při nedostatku místa je možné umístit i na sudou stránku. Rozsah údajů záleží na vůli a kvalitě nakladatelství. Minimálně musí obsahovat jméno autora, název díla a ISBN (je však vhodné vyjmenovat všechny, kteří se na knize podíleli).